

ÅRSRAPPORT 2019

DiMe

Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken

Et samarbeid mellom:

**ANTIRASISTISK
ANTIRASISTISK
SENTER**

**skeiv
verden**
Queer World

Norges
Handikapforbund

Norsk Folkehjelp

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	3
1.1	Etablering av et pilotprosjekt.....	3
1.2	Behovet for et lavterskeltilbud	3
1.3	Partnerorganisasjonene i DiMe	4
2.	Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken – DiMe	5
2.1	Kort om DiMe.....	5
2.2	To hovedmålsettinger	6
2.2.1	Empowerment gjennom rettshjelp og meglingsbenken	6
2.2.2	Avdekke og redusere mørketall	6
2.3	Målgruppe.....	6
2.4	Organisatoriske forhold	7
2.4.1	Organisering og ansatte	7
2.4.2	Lokaler.....	7
3.	Saksbehandling	8
3.1	Innledning	8
3.2	Statistikk.....	8
3.2.1	Diskrimineringshjelpen	8
3.2.2	Meglingsbenken.....	9
3.3	Noen erfaringer og refleksjoner.....	10
3.3.1	Sorteringssamtale som metode.....	10
3.3.2	De utsattes behov for et lavterskeltilbud	11
3.3.3	Høy terskel for å melde fra	11
4.	Utadrettet arbeid	12
4.1	Innledning	12
4.2	Kurs – og foredragsvirksomhet	12
4.3	Deltakelse på større arrangementer.....	13
4.4	Oppsøkende arbeid og samarbeid med tilgrensede aktører	14
4.5	Påvirkningsarbeid.....	14
4.6	DiMe i media og annen markedsføring.....	15
4.7	Øvrige aktiviteter, frivillighet ol.	16
5.	Økonomi 2019.....	17
6.	Et innblikk i 2020.....	17

1. Innledning

1.1 Etablering av et pilotprosjekt

DiMe ble etablert høsten 2018. Initiativet kom fra Oslo kommune etter inspirasjon fra tilsvarende rettshjelpstilbud «Radar» i Rotterdam, Nederland. Det var på bakgrunn av Oslo kommunes arbeid med «Stolte Oslo – handlingsplan for likeverd og frihet uavhengighet av kjønnsuttrykk, kjønnsidentitet og seksuell orientering»¹, samt Oslo politiets analyser om hatkriminalitet som viste et stort misforhold mellom mottatte anmeldelser og antall mennesker som mente de var utsatt for hatkriminalitet (Oslo politidistrikt 2012), at kommunen inviterte ulike organisasjoner til å utvikle et rettshjelpstilbud etter Rotterdam-modellen.

Antirasistisk Senter og Skeiv Verden startet opp rådgivningstjenesten «Diskrimineringshjelpen» i november 2017 med midler fra Oslo kommune. Høsten 2018 fikk Norsk Folkehjelp midler fra Oslo kommune, Politidirektoratet og Fængsels- og friomsorgsforbundet til å etablere «Meglingsbenken». Samme høst slo organisasjonene seg sammen og etablerte pilotprosjektet «DiMe – Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken».

Medio 2019 mottok DiMe, via Norsk Folkehjelp, tilskuddsmidler fra Kompetansesenter for Kriminalitetsforebygging (Kfk), Stiftelsen Dam (tidligere Extrastiftelsen) samt Oslo kommune.

Høsten 2019 ble Norges Handikapforbund også en av eierorganisasjonene i DiMe.

Fra etableringen av DiMe høsten 2018 og frem til i dag, har vi fått et godt fotfeste som en rettshjelpsleverandør innenfor feltet rasisme og diskriminering. Vi har etablert samarbeid med flere tilgrensede aktører på området, og får stadig tilbakemeldinger fra både samarbeidspartnere og brukere, at DiMe er et etterlengtet tilbud.

Inneværende rapport beskriver arbeidet i pilotprosjektets periode fra 1.1.19 til og med 31.12.19.

1.2 Behovet for et lavterskeltilbud

I Norge i dag ser vi mange former for rasisme og diskriminering som er med på å skyve folk utenfor samfunnet med store konsekvenser for den enkelte. I Stortingets Innstilling 210 S (2017 – 2018), fremkommer det at ulike rapporter, kartlegginger og statistikk kan vise til at rasisme

---

¹ https://www.oslo.kommune.no/dok/Vedlegg/2015_01/1087012_1_1.PDF

og diskriminering er et voksende problem i Norge, og det er mange mørketall.² Ferske studier fra Folkehelseinstituttet viser også at det er klar sammenheng mellom opplevd diskriminering og psykisk helse.³ En kunnskapsoppsummering fra NOVA om etnisk diskriminering av barn og unge i Norge, viser at rasisme og diskriminering kan ha betydelige negative konsekvenser, blant annet kan det gi symptomer på angst og depresjon.⁴ Dette tilsier at særlige diskrimineringsutsatte grupper og mennesker i Norge kan komme i en spesielt vanskelig situasjon. Det har samtidig blitt en høyere terskel for å melde inn diskrimineringsaker etter at håndhevingskompetansen i diskrimineringsaker er flyttet til Diskrimineringsnemnda med krav om skriftlighet. Manglende adgang til fri rettshjelp i diskrimineringsaker gir diskriminerte i tillegg mindre tilgang på håndhevingsapparatet og terskelen for å oppsøke ordinær juridisk bistand er høy.

Tall fra SSB i 2019 viser også at 22 prosent av innvandrerne sliter⁵ med tilliten til sine medmennesker, mot 6 prosent i befolkningen ellers. Dette gjelder særlig personer som har innvandret selv og norskfødte med innvandrerforeldre som har dårlig råd, er arbeidsledig og som har vært utsatt for diskriminering.

Tilgangen på lavterskel rettshjelp for ressursvake personer som er utsatt for rasisme og diskriminering er derfor i mange tilfeller helt avgjørende for muligheten til å forsvare egne rettslige interesser, og for følelsen av rettsikkerhet så vel som følelsen av tilknytning til det norske samfunnet.

DiMe vil bidra til dette, ved å være et lavterskeltilbud hvor de som opplever seg utsatt for rasisme og diskriminering kan henvende seg, bli møtt på en anerkjennende måte, motta gratis juridisk rådgivning og bistand, og føle at noen «gjør noe» med henvendelsen som ellers ikke ville blitt fanget opp av systemet.

1.3 Partnerorganisasjonene i DiMe

Norsk Folkehjelp, Antirasistisk Senter, Skeiv Verden og Norges Handikapforbund utfyller hverandre når det gjelder fagkunnskap og målgrupper. Organisasjonene har ulike arbeidsfelt, målgrupper, nettverk og kompetanse som er nyttig for DiMe.

---

² <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2017-2018/inns-201718-210s/?all=true>

³ <https://www.fhi.no/nyheter/2019/fant-sammenheng-mellom-opplevd-diskriminering-og-psykisk-helse/>

⁴ <http://www.hioa.no/Om-OsloMet/Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning/NOVA/Publikasjoner/Rapporter/2011/Kunnskapsstatus-1990-2010--Forskning-om-etnisk-diskriminering-av-barn-og-unge>

⁵ <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/innvandrere-har-mindre-tillit-til-sine-medmennesker>

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon og har et naturlig nedslagsfelt blant fagforbund og tillitsvalgte. Antirasisme og rettighetsarbeid for utsatte grupper, særlig minoritetskvinner, er en kjernevirksomhet. Antirasistisk Senter har arbeid mot rasisme og diskriminering som sitt hovedarbeid, blant annet med vekt på arbeid mot hatefulle ytringer og hatkriminalitet. Senteret har også en omfattende aktivitet overfor ungdom, spesielt med flerkulturell bakgrunn. Senteret er, med sin Rådgivningstjeneste mot diskriminering, også en portal for saker som kanaliseres til DiMe. Skeiv Verden arbeider for skeive med innvandrerbakgrunn og har dermed solid kompetanse innen interseksjonalitet. Norges Handikapforbund er pådrivere for et mangfoldig samfunn der funksjonshemmede får innfridd sine menneskerettigheter. Handikapforbundet har god innsikt i hvilke barrierer, fysiske så vel som holdningsmessige, som fører til diskriminering av funksjonshemmede.

2. Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken – DiMe

2.1 Kort om DiMe

DiMe er et lavterskel rettshjelptiltak som tilbyr gratis juridisk rådgivning og bistand i rasisme- og diskrimineringsaker. Rettshjelpstilbudet omfavner både det sivilrettslige og det strafferettslige diskrimineringsvernet. «Diskrimineringshjelpen» tilbyr rettsveiledning samt bistand til å skrive klager og anmeldelser ved behov, eventuelt sorterer saker videre til «Meglingsbenken». Meglingsbenken fasiliterer møter mellom parter i en konflikt som springer ut av anklager om rasisme eller diskriminering, og som enten ikke egner seg for rettsapparatet eller hvor partene selv ønsker en minnelig løsning.

Ved siden av veiledning og megling jobber vi forebyggende på feltet ved å tilby målgruppe tilpassede kurs om hvordan gjenkjenne diskriminering og om hatkriminalitet.

DiMe er per i dag kun et Oslo-tilbud. På sikt har vi ambisjoner om å etablere DiMe som et landsdekkende tilbud for å fylle samfunnets manglende rettshjelpstilbud innenfor rasisme og diskriminering.

2.2 To hovedmålsettinger

2.2.1 Empowerment gjennom rettshjelp og megling

Som et integreringstiltak og et supplement til det offentlige tjenesteapparatet, bistår vi personer som faller gjennom det etablerte systemet, og som ellers ikke ville fått hjelp, og sikre at de føler seg sett, hørt og tatt på alvor når de opplever rasisme og diskriminering. DiMe har som målsetting å være den støttespilleren som gir enkeltpersoner som kjenner på avmakt og håpløshet det de trenger, slik at de får troen på at det faktisk er mulig å protestere mot urett og forskjellsbehandling. På denne måten kan avmakt omgjøres til konkret problemfokus, handling og økt innflytelse over eget liv (Empowerment). Og selv for de som gjennom disse samtalene blir klar over at konflikten ikke handlet om diskriminering og rasisme, er vårt meglingstilbud gjennom "Meglingsbenken" likevel en unik arena for et møte ansikt til ansikt med den de mener har behandlet dem dårlig, som igjen kan gi et grunnlag for personlig innsikt og vekst for begge parter. Svært mange saker kan løses utenfor rettsapparatet, og megling er kjent for å være et godt alternativ. Ofte kan dette gi hurtigere, billigere og bedre løsninger for partene.

2.2.2 Avdekke og redusere mørketall

Ved å bistå slik at personer skal orke å melde fra om rasisme og diskriminering, vil vi også kunne bidra til å avdekke og redusere mørketall på området, som er et annet viktig satsningsområde for DiMe.

2.3 Målgruppe

Målgruppen for DiMe er personer i Oslo som selv er utsatt for hatefulle ytringer, hatkriminalitet, diskriminering eller kjenner noen som er det. Vi har et særlig fokus på barn, unge og unge voksne med minoritetsbakgrunn samt personer i risikozonen for sammensatt diskriminering som for eksempel skeive med innvanderbakgrunn eller innvandrere med nedsatt funksjonsevne ol. Dette er personer som er i en spesielt vanskelig og sårbar posisjon og som på grunn av språkkunnskaper, manglende rettskunnskap eller manglende organisasjonstilknnytning har dårlige forutsetninger til å fremme en rasisme- eller diskriminerings sak, og som risikerer å ikke fanges opp av andre etablerte rettshjelpsordninger. I tillegg er dette ofte personer med lav inntekt som ikke har økonomiske forutsetninger til å kjøpe advokattjenester.

Som et utgangspunkt har vi ingen øvre/nedre aldersgrense og heller ingen avgrensning når det gjelder kjønn, etnisitet eller geografisk område i Oslo.

Siden oppstart har vi rekruttert målgruppen via egne organisasjoners nettverk, blant annet ungdom med minoritetsbakgrunn gjennom Antirasistisk Senter, skeive med minoritetsbakgrunn gjennom Skeiv Verden og tillitsvalgte i arbeidslivet og minoritetskvinner via Norsk Folkehjelps likestillings- og mangfoldsarbeid

2.4 Organisatoriske forhold

2.4.1 Organisering og ansatte

DiMe er et samarbeidsprosjekt på tvers av fire organisasjoner, og er foreløpig ikke registrert som egen organisasjon med eget organisasjonsnummer.

DiMe er inndelt i en arbeidsgruppe og en ledergruppe. Arbeidsgruppe bestod i starten av 2019 av seks medarbeidere, herunder juridisk rådgiver i 80 prosent (ansatt i DiMe, via Antirasistisk Senter), megler i 60 prosent (jurist, ansatt i DiMe, via Norsk Folkehjelp), prosjektkoordinator i 30 prosent (ansatt i DiMe, og tilknyttet Norsk Folkehjelp), representant fra Antirasistisk Senter (Antirasistisk Senters nestleder), representant fra Skeiv Verden (daglig leder Skeiv Verden Oslo og Viken) og representant fra Norges Handikapforbund (leder politikk og samfunnskontakt).

Ledergruppa består av mellomleder/generalsekretær i de respektive organisasjonene og har det overordnede budsjett- og fagansvaret for prosjektet.

Det har vært noe endringer i ansatte i løpet av 2019 på bakgrunn av foreldrepermisjon og sykdom. Fra medio 2019 består DiMe av juridisk rådgiver Heidi Wyller (ansatt i 80 % via Antirasistisk Senter) og megler og prosjektkoordinator Åsa S. Hebnes (ansatt i hhv. 60 % og 20 % via Norsk Folkehjelp).

2.4.2 Lokaler

Ansatte har kontorlokaler i sine respektive organisasjoner, men samarbeider aktivt.

For oppnåelse av økt nøytralitet, samhandling, styrket identitet og tilgjengelighet har DiMe som mål å etablere seg i egne lokaler i løpet av 2020.

3. Saksbehandling

3.1 Innledning

DiMe får inn saker via telefon og epost, via henvendelser til Antirasistisk Senter, og ved å ha juridisk rådgiver tilstede på Skeiv Kafé et par ganger i måneden. Klientmøter avholdes i lokalene til Antirasistisk Senter, og meglingsmøter avholdes i lokalene til Norsk Folkehjelp eller i lokalene til en av partene dersom det nøytralitet kan ivaretas og partene tillater det.

Vi forventet ikke stort sakstilfang ved oppstart, da det er tidskrevende å opparbeide tillit samt bli kjent blant miljøer og nettverk som et tilbud som kan benyttes. Vi har derfor i startfasen fokusert på utvikling av brosjyrer og materiell samt brukt mye tid på oppsøkende virksomhet.

3.2 Statistikk

I 2019 har vi registrert 60 saker til Diskrimineringshjelpen, herunder 8 saker til Meglingsbenken. 2019 er siste år med manuell registrering av enkelthenvendelser. Vi har inngått avtale med Advisor 247, og fra januar 2020 starter vi bruken av deres saksbehandlingssystem for en profesjonell saksregistrering og dokumenthåndtering.

3.2.1 Diskrimineringshjelpen

Oversikt enkelthenvendelser:

Samfunnsområde	Antall saker
Arbeidsliv	5
Bolig og nabokonflikter	15
Uteliv	5
NAV	2
Trakassering/dårlig oppførsel	6
Helse	2
Skole/utdanning	4
Barnevern	1
Varer og tjenester	1
Etnisk profilering	2
Fritid	3
Hatkriminalitet	8
Annet	6

De fleste sakene i 2019 har vært påstand om diskriminering på grunn av etnisitet, hudfarge, religion og nasjonal opprinnelse.

DiMe ser at personens kjønn ofte påvirker og forsterker risikoen for dårlig behandling, for eksempel i saker som gjelder etnisk profilering, der ofte menn stanses av politiet. Et annet eksempel er saker om muslimer som trakasseres, hvor vi ser at flertallet av sakene omhandler angrep på kvinner med hijab.

Når det gjelder hatefulle ytringer som rammer homofile med minoritetsbakgrunn, ser vi at fornærmede ofte er menn.

Når det gjelder diskrimineringsgrunnlaget, har vi tidligere registrert hva den enkelte selv oppgir som diskrimineringsgrunnlaget. Men DiMe ser at for mange av våre saker vil den dårlige behandlingen kunne ha sammenheng med flere av personenes egenskaper/diskrimineringsgrunnlag. En viktig utfordring for DiMe er derfor oppfordre den enkelte selv til å reflektere grundig rundt spørsmålet om den dårlige behandlingen skyldes et slikt samvirke av egenskaper.

Diskriminering og rasisme som skyldes et samvirke mellom forskjellige diskrimineringsgrunnlag kan gi andre utslag enn den mer «klassiske» formen for diskriminering, og vil også noen ganger utføres av andre personer og grupper, og noen ganger også fra personer som selv har tilknytning til et minoritetsmiljø.

DiMe ser også eksempler på at homofile fra tradisjonelt muslimske land, krenkes ved bruk av andre ord og uttrykk og nedvurderende ytringer enn det tradisjonelt norske homofile opplever. Et eksempel er bruk av krenkende ytringer som «din jævla morrapuler» eller volds- og voldtektstrusler rettet mot vedkommendes familie.

3.2.2 Meglingsbenken

I 2019 er det oversendt åtte saker fra Diskrimineringshjelpen til Meglingsbenken.

Samfunnsområde	Antall
Arbeidsplass	2
Varer/tjenester	3
Internett	1
Nabokonflikt	1
Skole/utdanning	1

Fem saker gjaldt selvopplevd diskriminering på bakgrunn av etnisitet, en sak gjaldt diskriminering på bakgrunn av politisk syn og to saker gjelder hatefulle ytringer på bakgrunn av seksuell orientering/ etnisitet.

I to saker har det blitt avholdt megling med gode resultater. Øvrige saker har løst seg før meglingsmøte på bakgrunn av forberedende samtaler med oss. Flere fornærmede har uttalt at det har hjulpet å bare kunne snakke med oss om saken.

DiMe har i 2019 veiledet flere i andre konfliktsaker som vi tror egner seg godt for megling. Det gjelder for eksempel i saker fra boligsameier med langvarige konflikter mellom naboer, eller mellom boligeier og styret. Ofte starter disse konfliktene med påstander om dårlig oppførsel og diskriminering fra noen i sameiet. Den dårlige oppførselen er vanskelig å dokumentere og konflikten går over i en fastlåst fase.

Også ved andre type konflikter, f. eks oppførselsklager i forbindelse med ulike kontroller, billettkontroller på kollektivtrafikken eller kontroller utført av politiet, opplever DiMe at megling kan bidra positivt til mer innsikt for begge parter.

Vi må imidlertid være sikre på at vi ikke «megler vekk rasisme og diskriminering», og det kreves derfor godt forarbeid med å avdekke saksfaktum før meglingstilbud eventuelt foreslås.

3.3 Noen erfaringer og refleksjoner

Statistikken fra DiMe er langt fra representativ for mørketall på rasisme og diskriminering i Oslo i dag - det er for få saker til det. Henvendelsene til DiMe gir uansett et innblikk i dårlig oppførsel og krevende barrierer som minoriteter selv oppfatter som krenkende, rasistisk og/eller diskriminerende. Det er et budskap som må tas på alvor.

3.3.1 Sorteringsamtale som metode

Personer som kontakter DiMe ber om veiledning om sine rettigheter og muligheter, ofte for å undersøke om saken handler om diskriminering og rasisme. Det er ikke uvanlig at situasjonen de er i, er preget av mange sosiale og økonomiske utfordringer. Mange trenger derfor hjelp til å sortere disse problemene, før det er mulig å se hva situasjoner med rasisme og diskriminering handler om. Mange frykter for negative konsekvenser av å klage på rasisme og diskriminering, og mange har erfaring med sosial ekskludering fra fellesskapet om de tar opp slike temaer. Noen sliter også med tillit til samfunnet og tror en klage uansett ikke vil føre til et positivt resultat.

Varslere som ønsker å si fra om hatefulle ytringer og hatkriminalitet, trenger ofte først veiledning om jussen, hjelp til å sortere dokumentasjon på krenkelser, og noen ganger støtte i samtalene med politi. Noen har kort botid i Oslo, og store språkbarrierer, og sliter derfor ekstra med å forstå et rettsområde som er strengt regelstyrt, både i saksbehandlingen og under etterforskningen. Uten støtte underveis tror DiMe mange flere ville gitt opp.

3.3.2 De utsattes behov for et lavterkseltilbud

DiMe erfarer at svært mange i dag blir stående alene med ansvaret for å avdekke om det som har skjedd er diskriminering og rasisme. Det er ikke alltid lett for noen å forstå hva samfunnet selv definerer som ulovlig rasisme og diskriminering. Det er omtrent umulig å få utsteder straffet for diskriminerende avvisninger av gjester med minoritetsbakgrunn. Det krever ofte svært mye for å få saker til behandling i diskrimineringsnemnda. Det kan også være vanskelig å få anmeldt saker hos politi og enda vanskeligere å få de ansvarlige straffet. Mange som utsettes for urettferdig behandling ser også ut til å mangle nettverk, eller har et nettverk som ikke bidrar konstruktivt som problemløser. De ansvarlige slipper lettere unna og de som behandles dårlig må betale prisen.

3.3.3 Høy terskel for å melde fra

Kun unntaksvis ønsker de som kontakter DiMe at sakene skal bli lagt frem for dem som er ansvarlig for handlingen, slik at de kan gi sin versjon på saken. De fleste av rettshjelpssakene må derfor betraktes som selvrapportert opplevd diskriminering og rasisme. Det medfører at opplevelsene ikke er ensbetydende med at det har skjedd en diskriminering i juridisk forstand. Diskriminering kan være vanskelig å dokumentere bevismessig og krever også en grundig gjennomgang av faktum på begge sider.

Etter DiMes oppfatning fører det ofte til en del av den avmakten som minoriteter gir uttrykk for. Det krever for mye innsats av den enkelte og tar for mye tid når rasisme og diskriminering skal avdekkes. Mange som er blitt dårlig behandlet sier de oppfatter dette i seg selv som svært urettferdig. De har jo ikke gjort noe galt.

DiMe jobber for at minoriteter som sier fra blir behandlet som samfunnsengasjerte borgere som gjør en prisverdig innsats for å varsle oss om den rasismen og diskrimineringen som skjer i Oslo kommune.

DiMe ønsker også på sikt å bidra til at det blir vanskeligere å slippe unna med rasisme og diskriminering. Uakseptabel oppførsel må koste om enkeltpersoner og profesjonelle aktører skal endre på sin adferd. Det forutsetter at de som er ansvarlig for den rasisme og diskriminering som avdekkes i kommunen både ansvarliggjøres og at handlingen får konsekvenser. Da kan ikke sakene «privatiseres» og omgjøres til et forhold mellom den diskriminerte part og den ansvarlige. Det foreligger som oftest en betydelig maktubalanse mellom dem som utsettes for rasisme og diskriminering og de ansvarlige. Sjansene for at slike saker løses på en rettferdig måte reduseres med slike skjevheter. Ikke minst gjelder dette i

saker der motparten enten er profesjonell eller en offentlig virksomhet, som i tillegg som oftest har økonomiske og praktiske muligheter til juridisk bistand gjennom hele prosessen.

4. Utadrettet arbeid

4.1 Innledning

En naturlig måte å komme i kontakt med målgruppen er gjennom oppsøkende arbeid mot relevante grupper/nettverk og organisasjoner i Oslo. Gjennom vårt oppsøkende arbeid ønsker vi å komme i kontakt med miljøer og grupper som vanligvis ikke søker hjelp og hvor vi har grunn til å tro det foreligger et udekket rettshjelpsbehov. Metoden vi har brukt er å informere om vårt tilbud til et bredt nettverk av samarbeidspartnere, invitere til informasjons- og samarbeidsmøter, reklamere for tilbudet via Facebook, tilby/holde kurs og foredrag om rasisme og diskriminering og delta på relevante seminarer/stå på stand og delta jevnlig på Skeiv Kafe som arrangeres ukentlig av Skeiv Verden.

4.2 Kurs – og foredragsvirksomhet

Som en del av vårt oppsøkende arbeid, tilbyr vi målgruppetilpassede kurs «Hvordan gjenkjenne diskriminering» og «Hatkriminalitet».

Kurset **«Hvordan gjenkjenne diskriminering»** er et interaktivt kurs med kombinasjon av foredrag og gruppeøvelser, med plass til inntil 25 deltakere. Kurset varer i seks timer men kan også omgjøres til en kortere workshop ved å redusere antall interaktive øvelser. I løpet av kurset lærer en om diskrimineringsgrunnlagene, å gjøre en diskrimineringsvurdering og hvordan håndtere diskrimineringssaker. Kurset er utviklet av Norsk Folkehjelp med bidrag fra LDO, og holdes av erfaren kursholder fra Norsk Folkehjelps frivillige apparat.

Kurset **«Hatkriminalitet»** er et interaktivt miniseminar på tre timer, med kombinasjon av foredrag og gruppediskusjon, med plass til inntil 20 deltakere. Første timen vil en lære om å gjenkjenne forskjellen på hatkriminalitet/straffesaker og diskriminering/sivile saker herunder også prosessen etter en anmeldelse eller klage, beviskrav samt hvordan sikre relevante bevis. De påfølgende timene består av gruppearbeid hvor målgrupperelevante caser gjennomgås først i grupper deretter i plenum. Casene utarbeides i forkant i samarbeid med gruppene, og er eksempler på typiske situasjoner målgruppen har opplevd. Spørsmålene under caseøvelsene er blant annet å identifisere bevissikring og hvordan en går frem i en nevnt situasjon.

I 2019 har vi holdt 11 kurs/innlegg:

Arrangement	Ca. antall deltakere
• Pride-House under Pride Oslo - en times workshop om «Hvordan gjenkjenne diskriminering» v/innleid kursholder	15 deltakere
• Sekstimers kurs om «Hvordan gjenkjenne diskriminering» for Fagforbundet barn og oppvekst v/innleid kursholder.	15 tillitsvalgte
• Sekstimers kurs om «Hvordan gjenkjenne diskriminering» for Fagforbundet Oslo v/innleid kursholder.	14 tillitsvalgte
• Innlegg om hatkriminalitet på ungdomssamling for CP-foreningen.	50 deltakere
• Innlegg om netthets og hatefulle ytringer for en gruppe kvinnelige samfunnsdebattanter gjennom Amnesty International.	30 deltakere
• ABC kurs på Skeiv Verden.	30 deltakere
• Seminar om Hatkriminalitet i regi av Agenda X Antirasistisk Senter, Røde Kors og Salto,	40 deltakere
• Innlegg om hatkriminalitet for Norges Kristelige Studentforbund, Utøya,	30 deltakere
• Innlegg om DiMe og våre erfaringer, under OXLO-prisen/seminar om menneskerettigheter i Oslo.	60 deltakere
• Informasjon om DiMe og hatkriminalitet på Skeiv Kafe.	30 deltakere
• Stovner politinettverk for ulike trossamfunn i bydelen	20 deltakere

4.3 Deltakelse på større arrangementer

I 2019 har vi blitt invitert/invitert oss til 8 festivaler/seminarer for å synliggjøre vårt tilbud ved å stå på stand. Det har vært enorm oppslutning og vanskelig å anslå et konkret antall deltakere.

DiMe har deltatt på stand under:

- Kvinnedagen «Kvinner forandrer verden» arrangert av Norsk Folkehjelp
- Pride Oslo, Spikersuppa
- Kommunalkonferansen
- Norsk Folkehjelps landsmøte
- OXLO-konferansen: inkluderende arbeidsliv med karrieremuligheter for ungdom
- Handel og Kontors HK-uke
- OXLO Kvinnekonferanse
- Kvinner Kan kurs

4.4 Oppsøkende arbeid og samarbeid med tilgrensede aktører

I pilotåret har vi rettet fokus mot målgrupper tilknyttet eierorganisasjonene i DiMe, herunder ungdom med minoritetsbakgrunn gjennom Antirasistisk Senter, skeive med minoritetsbakgrunn gjennom Skeiv Verden (ved å delta ukentlig på Skeiv kafe i regi Skeiv Verden) og minoritetskvinner via Norsk Folkehjelps likestillings- og mangfoldsarbeid. I tillegg til å informere om DiMes tilbud og å dele ut brosjyrer/visittkort til målgrupper tilknyttet eierorganisasjonene, har vi trålet Oslo rundt og levert informasjonsmateriell på relevante steder. Vi har også tatt kontakt og invitert oss til ulike møteplasser for målgruppen for å informere om DiMe. Ved særlig interesse for hvem vi har oppsøkt, ta kontakt med DiMe.

I tillegg har vi etablert samarbeid med andre organisasjoner og nettverk for å utvide kontaktflaten til målgruppen, som blant annet Oslo kommunes OXLO, Oslo Extra Large – en by for alle, som symboliserer Oslo kommunes mangfolds- og integreringsarbeid, Amnesty International og Kirkens bymisjon, herunder brobyggertjenesten for norske rom (Romano Kher) og avdelingen for fattige tilreisende.

Foruten dette har vi samarbeid med hatkrimgruppa på Manglerud, mangfoldsteamet i politikrets Enhet Øst, hvor mangfoldskontaktene har med våre visittkort ut i sine kontaktnett. Minoritetsrådgivere i Oslo har informasjon om vårt tilbud, og relevante tilgrensede aktører på feltet som Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO), Konfliktrådet, Jussbuss og JURK har ønsker oss velkommen på feltet, og vil kunne henvise saker til oss. Vi har også nylig blitt kontaktet av Næringsetaten for mulig samarbeid hva gjelder utelivsdiskriminering.

Vi jobber kontinuerlig med å gjøre tilbudet kjent og har flere organisasjoner og nettverk vi ønsker å invitere oss til. Vi har ikke jobbet oppsøkende i det omfanget vi har ønsket, på grunn av manglende ressurser.

4.5 Påvirkningsarbeid

Som et lavterskeltilbud vil DiMes ressurser først og fremst utnyttes til å bistå enkeltpersoner og deres opplevelser av urett og utenforskap. Rettspolitisk påvirkningsarbeid er viktig, men

sekundært så lenge ressursene er begrenset. Dersom vi i møte med målgruppen oppdager systemsvikt, vil vi imidlertid jobbe aktivt for å påvirke til endringer til gunst for den svake part. For eksempel har DiMe gjennom saksbehandlingen identifisert noen særskilte utfordringer når det gjelder politiets saksbehandling ved anmeldelse av hatefulle ytringer på sosiale medier. I denne anledning har vi opprettet dialog med og vært i møte med både hatkrimgruppa på Manglerud og med Politidirektoratet om utfordringene. Vi er også i dialog med Konfliktrådet for å dele og utveksle utfordringer angående megling av straffesaker som gjelder hatefulle ytringer.

Vi deltar også i nettverk om tilreisende rom i Norge med formål om å dele kunnskap og gjøre det lettere for dem som jobber på feltet å ta kontakt med hverandre. Nettverket er startet av Kirkens bymisjon og Norges institutt for menneskerettigheter, og vi deltar på samlinger en gang i måneden.

Videre har vi deltatt på seminar på politihøgskolen om mangfolds rekruttering i politiet og løftet mangfold som kompetanse for å avdekke rasisme og diskriminering både blant ansatte i politiet og som samfunnsproblem. Vi har deltatt på innspillsmøte til rettshjelpsutvalgets arbeid med å gjennomgå rettshjelpsordningens betydning og utfordringer der vi særlig var opptatt av hva som skal til for at ordninger er tilrettelagt likeverdig for en mangfoldig befolkning.

4.6 DiMe i media og annen markedsføring

I 2019 ble DiMe omtalt i mediebildet ved flere anledninger. Artikkene følger vedlagt innneværende rapport.

Link til artikler:

[VG](#)

[Ytre Sogn Avis](#)

[Gatelangs](#)

[Handikapnytt](#)

[Christiania Quarten](#)

Vår [Facebook-side](#) har nådd 800 følgere

4.7 Øvrige aktiviteter, frivillighet ol.

DiMe kjennetegnes ikke som en organisasjon for verken medlemskap eller frivillig arbeid i utgangspunktet. Dette skyldes hovedsakelig hensynet til personvern og krav om juridisk kompetanse i DiMes arbeid.

Det ligger imidlertid godt til rette for et mer intensivt samarbeid med frivillige fra organisasjonene og andre som skal læres opp til å delta i "Frivillighetspatruljer". Frivillighetspatruljene skal oppsøke utesteder, fritidsklubber mm. for å se om de blir utsatt for rasisme, diskriminering, hatefulle ytringer mm. De vil også rapportere om hendelsene de eventuelt er vitne til. De frivillige kan rekrutteres fra våre egne apparat av frivillige, samt fra samarbeidsorganisasjonene på feltet. Antirasistisk Senter og Norges Handikapforbund har begge erfaring med å aksjonere ala frivillighetspatruljer, som vil være en ressurs for vårt arbeid.

DiMe har hatt som mål å gjennomføre slik frivillighetspatrulje, noe som ikke lot seg gjøre da vi ikke fikk rekruttert nok frivillige. Dette arbeidet har også blitt nedprioritert på grunn av ressursmangel i tiltaket. Vi vurderer muligheten for å gjenoppta dette arbeidet når vi har midler og ressurser på plass. Antirasistisk Senter og Norges Handikapforbund har erfaring fra å gjennomføre såkalte "Frivillighetspatruljer".

Vi har også fått henvendelser fra jusstudenter som ønsker å bidra med frivillig innsats i DiMe. Dette er noe vi vil ta til vurdering samt se på eventuelle løsninger for gjennomføring.

5. Økonomi 2019

INNTEKTER	2019	MERKNADER
Stiftelsen Dam helse (tidligere Extrastiftelsen)	Kr 420 000	*Mottok totalt kr 460 000, og tilbakebetaler kr 40 000 for ikke gjennomført frivillighetspatrolje
Oslo kommune inkluderingstiltak	Kr 218 175	*Overført fra 2018 (totalt tilskudd kr 350 000)
Oslo kommune integreringsarbeid	Kr 800 000	
Politidirektoratet	Kr 202 621	*Overført fra 2018 (totalt tilskudd kr 400 000)
Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging		*Tilskudd på kr 100 000 overføres til 2020
TOTALT	<u>Kr 1 640 796</u>	
UTGIFTER		
Totale lønnsutgifter inkludert sosiale kostnader/felleskostnader/telefoni	Kr 1 179 209	*Jf. Punkt 2.4.1
Innleid konsulent (kurs og aktiviteter)	Kr 53 000	*Jf. Punkt 4.2 og 4.7
Overført til samarbeidspartner (ARS og SKV)	Kr 153 923	*For ekstra kostnader og ressurser som er lagt inn i DiMe
Kontorutstyr/IT	Kr 78 266	*Omdisponering etter avtale med Oslo kommune
Informasjonsmaterieil (faglitteratur)	Kr 2 985	
Reklamekostnader (Facebook)	Kr 6 164	
Møter, seminarer, reiseutgifter	Kr 3 177	
Adm. kostnader Norsk Folkehjelp	Kr 125 072	
Revisjon 4 prosjekter	Kr 39 000	
TOTALT	<u>Kr 1 640 796</u>	

6. Et innblikk i 2020

DiMe vil fortsette rettshjelp og megling i 2020. Frem til nå har vi mottatt prosjektbaserte midler, men jobber mot å etablere DiMe som en fast ordning med tilskudd av driftsmidler. Vi får allerede i dag henvendelser fra flere relevant nettverk som ønsker å samarbeide faglig med oss, både i høringssaker, i utviklingen av informasjonsmateriale og i innspill til handlingsplaner i Oslo kommune. Vi erkjenner derfor behovet for at vi utvikler DiMe som en selvstendig virksomhet og ikke i like stor grad som en delvirksomhet under andre og større organisasjoner. Samtidig vil vi selvfølgelig fortsette å vedlikeholde et tett faglig samarbeid med våre moderorganisasjoner også fremover.

Når det gjelder sakstilfang, ser vi en gradvis økning av saker som meldes inn til DiMe selv om sakstilfanget ikke ligger på det nivået vi mener behovet tilsier. Vi har stort potensiale til å få inn flere saker. Det er tidskrevende å opparbeide tillit og å bli kjent hos målgruppen. I 2020 vil vi fortsette det oppsøkende arbeidet for å nå ut bredere til målgruppen. Vi tror også at å etablere

oss i egne lokaler, som er planen for 2020, vil hjelpe oss med en tydeligere identitet og lettere tilgjengelighet.

Oslo kommune er en foregangskommune ved å få på plass et tilbud som DiMe til sine innbyggere. Tiltaket er ikke bare nyttig for Oslo kommune, men vil kunne ha overføringsverdi til alle byer/kommuner i Norge. Vi vil fremover også se på muligheten for å i nær fremtid utvide tilbudet til større byer som Bergen og Trondheim. I tillegg kan DiMe også spre seg over landegrensene, og lære andre europeiske byer om viktigheten av et lavterskel tilbud som DiMe.

DiMe retter en stor takk til våre økonomiske støttespillere:

- Oslo kommune
- Stiftelsen Dam
- Politidirektoratet
- Kompetansesenter for kriminalitetsforebygging

Vil ønske også å rette en takk til Fængsels- og fromsorgsforbundet og Arbeiderpartiet som bidro med gavemidler til oppstart av DiMe i 2018

Oslo

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

Kriminalitetsforebygging.no

Arbeiderpartiet